

"Мәдени мұра"

Мемлекеттік бағдарламасының кітап сериялары

Қазақстан Республикасының

тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың

бастамасы бойынша шығарылды

«Мәдени мұра»
мемлекеттік бағдарламасын
іске асыру жөніндегі
қоғамдық кеңестің құрамы

Құл-Мұхаммед М., *төраға*
Ардақ Д., *төрағаның орынбасары*
Асқаров Ә., *жауапты хатшы*

Қоғамдық кеңестің мүшелері:

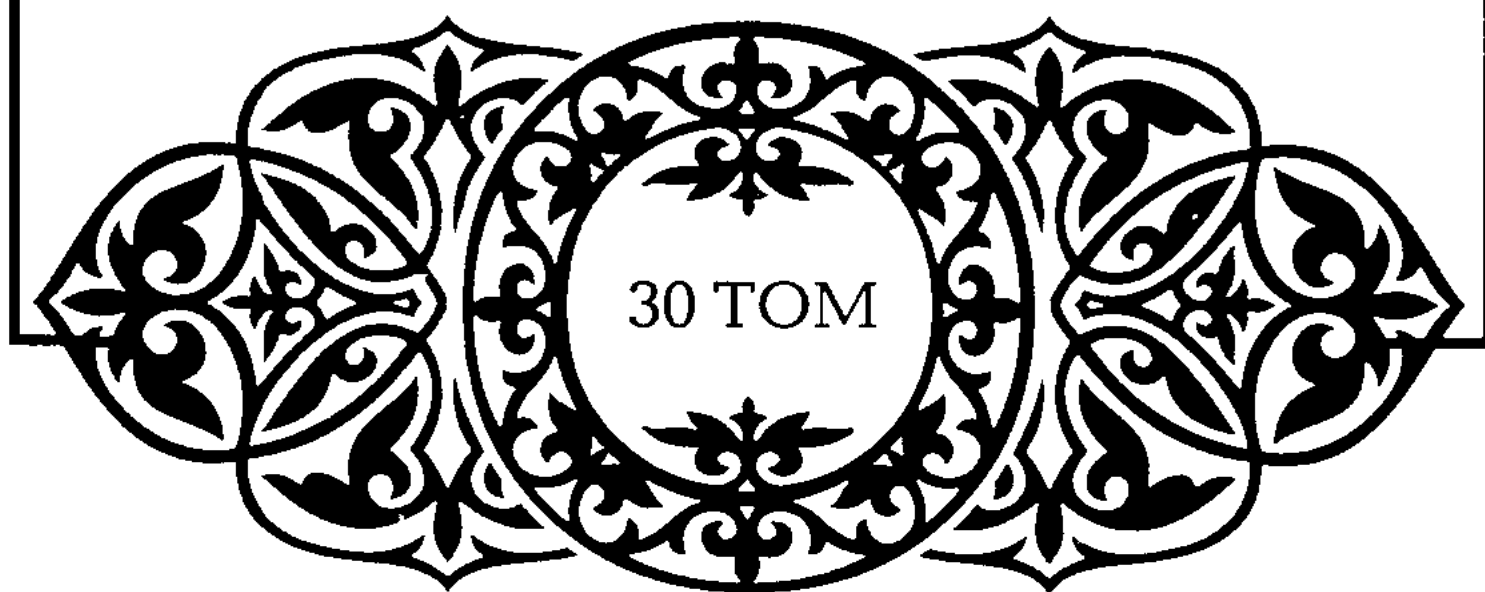
Абдрахманов С.
Аяған Б.
Әбусейітова М.
Әйтімова Б.
Әлімбай Н.
Әуезов М.
Базылхан Н.
Байпақов К.
Биекенов К.
Бурханов К.
Ертісбаев Е.
Кенжеғозин М.
Қасқабасов С.
Нысанбаев Ә.
Өмірбеков Б.
Салғара Қ.
Сариева Р.
Сейдімбек А.
Сұлтанов Қ.
Таймағамбетов Ж.
Тұяқбаева Б.
Хұсайынов К.

БАБАЛАР СӨЗІ

ЖҮЗ ТОМДЫҚ

Қытайдағы қазақ
фольклоры

Хикаялық дастандар

ББК 82.3 (5 Каз)

Б12

**«Мәдени мұра» Мемлекеттік бағдарламасының
Фольклортану, әдебиеттану және өнертану секциясының мүшелері:**

Қасқабасов С. (*төрага*), Қорабай С. (*төраганың орынбасары*),
Жұмасейітова Г. (*жауапты хатшы*), Әзібаева Б., Күзембаева С.,
Қирабаев С., Мамыраев Б.

Томды басуға М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының
Ғылыми кеңесі ұсынған

Томның редакция алқасы:

Қосан С. (*жауапты редактор*), Қасқабасов С., Ысмағұлов Ж.,
Ісімақова А.

Қытайдағы қазақ фольклоры үлгілерін жинап, баспаға дайындаған:
Егеубаев О.

Томды жүйелеп, ғылыми қосымшаларын дайындағандар:
Қосан С., филология ғылымдарының кандидаты, Егеубаев О.,
Ақан А., Салтақова Ж. (*жауапты шығарушы*)

Б12 Бабалар сөзі: Жүз томдық. — Астана: «Фолиант», 2006.
Т. 30: Хикаялық дастандар. — 2006. — 394 бет.

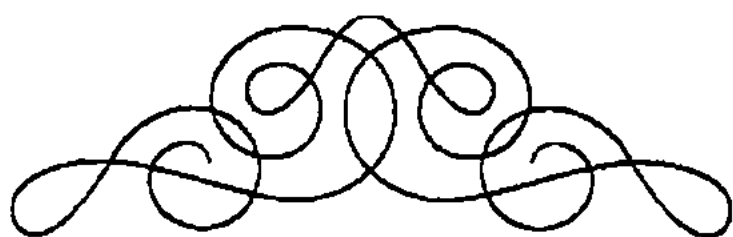
ISBN 9965-35-113-9

өңделіп барып Қытайда баспа бетін көрген. Қазақстанда алғаш жарияланып отыр. Тағы бір ерекшелігі бұл мәтіндерде араб, парсы, қытай тілдерінен енген сөздермен қоса жергілікті тілдік қолданыстар да кездеседі.

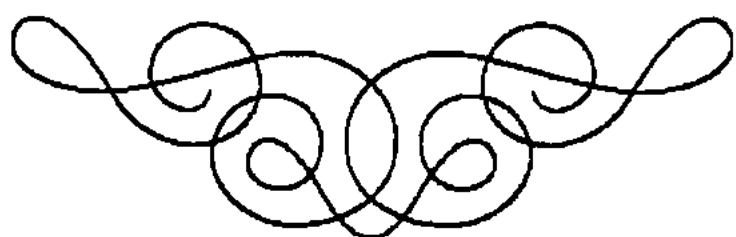
Мәтіндерді жинап, баспаға дайындауға Қытай мәдениеті мен өнеріне үлес қосқан ғалым, ҚХР фольклортанушылар қоғамының мүшесі — Оразанбай Егеубаев қатысты.

«Бабалар сөзі» сериясының негізгі ұстанымдарына сәйкес, отызыншы том ғылыми қосымшалармен толықтырылды. Ғылыми қосымшаларға томға енген мәтіндерге жазылған түсініктемелер, сөздік, жер-су атаулары, мәтіндерде кездесетін тарихи тұлғалар мен діни есімдерге арналған түсініктер, дастанның жинаушылары мен оның жырлаушылары туралы деректер, пайдаланылған әдебиеттер тізімі, орыс және ағылшын тілдерінде жазылған түйін кірді.

Томның көлемі — 24,5 б.т.

Μ Θ Τ Ι Η Δ Ε Ρ

Нұрғазарын

Қор болмас дүниеде «Құдай» деген,
Құдайға құр қалмайды жылай берген.
Болыпты бір падиша Сұлтанмахмұт,
Шаһары — Шаһинұр Борай деген.

Ақсүйек жеті атасы таққа мінген,
Бәрі де әділ болып дәурен сүрген.
Артылып атасынан Махмұт патша,
Көңілден көз жетпесті көріп-білген.
Елінде пақыр-міскін жыламаған,
10 Тең болып терезесі бірге жүрген.
Елінде ұрлық-қарлық, қиянат жоқ,
Қақ жарып қара қылды қырық тілген.

Ұйқыда бір күн патша түс көреді,
Түсінде бір бақшаға кез келеді.
Суреттеп сипат қылып айтып болсам,
Көп істі падишаның көз көреді.

Апыр-ай, Еренбақта осы патша,
Ақық көз, алтын шынжыр, күміс қақпа.
Тамсанып қарағанды таңырқатар,
20 Құбылтып әнші құстар таңдай қақса.

Мәуелеп төгіліп тұр түрлі жеміс,
Жаратқан Жаппар Алла бәрін тегіс.
Жасалған ақ алтыннан айдаһарлар,
Алқаптан тік шаншылып алған өріс.

